

Λαγχάνω (ἄ - βραχύ σε Αόριστο)

Συντάξεις: **απόλυτα** = παίρνω κλήρο, μου πέφτει ο κλήρος

αμετάβατο = πέφτω στο μερίδιο κάποιου

+ **Αιτ.** = παίρνω με κλήρο, παίρνω το μερίδιο που μου ανήκει / προστατεύω κάποιον τόπο

+ **Αιτ. (Αντ.) + Αιτ. (Κτηγρ.)** = ορίζω (με κλήρο) κάποιον ως

+ **τελικό απρμφ.** = εκλέγομαι με κλήρο να

+ **Γεν.** = γίνομαι κάτοχος, απολαμβάνω

Σημ.: Το ρήμα με τη σημασία του **προστατεύω** συναντάται στον **Πλάτωνα** (Τίμαιος 23D) στη φράση: **...μάλιστα δέ τῆς θεοῦ χάριν, ἢ τήν τε ὑμετέραν καὶ τήνδε ἔλαχεν** = και κυρίως για χάρη της θεάς, η οποία προστάτευσε και τη δική σας και αυτήν εδώ τη χώρα. Επίσης, ως ρήμα **απόλαυσης** συντάσσεται με **Γενική** (κατ' άλλους η γενική αυτή είναι **διαιρετική** και όχι Αντικείμενο).

- Φράσεις:**
- **λαγχάνω δίκην (τινί ή προς τινά)** = παίρνω την άδεια να παρουσιάσω αγωγή (εναντίον κάποιου), **π.χ. εἰ δέ μή, ἐκεῖνῳ τῷ διδασκάλῳ λάχε δίκην πρότερον ἢ ἐμοί** = διαφορετικά, πάρε την άδεια να παρουσιάσεις αγωγή εναντίον εκείνου του δασκάλου πριν από μένα (**Πλάτων**, Εὐθύφρων 5B)
  - **λαγχάνω ἀρχήν** = αναλαμβάνω με κλήρο δημόσιο αξίωμα (λεγόταν στην Αθήνα για τους δημόσιους άρχοντες)
  - **οἱ λαχόντες** = εκείνοι στους οποίους έπεσε ο κλήρος, **π.χ. τρεῖς δ' ἔστωσαν οἱ λαχόντες** = ας είναι τρεις αυτοί στους οποίους έπεσε ο κλήρος (**Πλάτων**, Νόμοι 765C)
  - **τό λαχόν μέρος** = το μερίδιο που έπεσε στον κλήρο, **π.χ. (δεῖ) καθιερώσαι τό λαχόν μέρος ἐκάστῳ τῷ θεῷ** = (πρέπει) να αφιερώσει στον κάθε θεό το μερίδιο που του έπεσε στον κλήρο (**Πλάτων**, Νόμοι 745D)

Ενστ.	λαγχάνω	λαγχάνομαι
Πρτ.	ἐλάγχανον	—
Μέλλ.	λήξομαι	—
Παθ. Μ.		—
Αόρ.	ἔλαχον (B')	—
Παθ. Α.		ἐλήχθην (A')
Πρκμ.	εἶληχα ¹	εἶληγμαι ²
Υπερσ.	εἰλήχειν	—

1. ΠΡΟΣΟΧΗ! εἶληχα → Πρκμ. του λαγχάνω

εἶληφα → Πρκμ. του λαμβάνω.

2. ΠΡΟΣΟΧΗ! εἶληγμαι → Πρκμ. του λαγχάνομαι

εἶλημμαι → Πρκμ. του λαμβάνομαι

συνείλεγμαί → Πρκμ. του συλλέγομαι.

Επισημάνσεις: Το ρήμα ανήκει στα βαρύτονα **αφωνόληκτα ουρανικόληκτα** (αρχικό θέμα **λαχ-**). Αξιοσημείωτο είναι ότι έχει **Μέσο Μέλλοντα** και **Αόριστο Β'**. Ο Παρακείμενος σχηματίζεται αναλογικά προς το **είληφα** (του **λαμβάνω**). Τέλος είναι ελλιπές στη Μέση φωνή.

Σύνθετα:

- **άντιλαγχάνω** = παίρνω κι εγώ κάτι με κλήρο / ζητώ αναθεώρηση δικαστικής απόφασης
- **άπολαγχάνω** = παίρνω το μεριδίό μου με κλήρο / αποτυγχάνω-χάνω στην κλήρωση
- **διαλαγχάνω** = διαιρώ-χωρίζω κάτι με κλήρο, μοιράζω, κόβω σε τεμάχια
- **έπιλαγχάνω** = μου πέφτει ο κλήρος μετά από άλλον, έρχομαι δεύτερος
- **μεταλαγχάνω** = παίρνω μέρος με κλήρο, μετέχω
- **προσλαγχάνω** = κάνω επιπλέον αγωγή εναντίον κάποιου
- **συλλαγχάνω** = πετυχαίνω με κλήρο μαζί με κάποιον

Συνώνυμα: αίρουμαι, κληρόομαι-οὔμαι (έκληρούμην - κληρωθήσομαι - έκληρωσάμην & έκληρώθην· κληρώ - έκλήρουν - κληρώσω - έκλήρωσα· από το ουσ. **ὁ κλήρος**: **Ν.Ε.:** κλήρωση - αποκλήρωση, κληρωτός, κληρωτίδα)

Αντίθετα: άπολαγχάνω, έξαιρουμαι, χειροτονοὔμαι

λαγχάνω (= εκλέγομαι με κλήρο) αλλά **χειροτονοῦμαι** (= εκλέγομαι με ανάταση των χεριών)

Λέξεις-Φράσεις από την Α.Ε. έως τη Ν.Ε. (θ. λαχ- ασθενές, ληχ- ισχυρό): λαχαίνω - όπως λάχει - άμα λάχει, λαχείο - λαχνός, λαχειοπώλης, λαχειοφόρος αγορά, «πρώτος επιλαχών»

Στην Α.Ε.: λήξις¹ (= κλήρωση, διορισμός με κλήρωση), λήξις δίκης (= έγγραφη κατηγορία), τό λάχος (= το με κλήρο οριζόμενο μεριδίο), λαχμός (= κλήρος, λαχνός), ληκτέος (ρηματικό επίθετο)

Από το **λαγχάνω** παράγεται και η **Λάχεσις**, η μία από τις τρεις Μοίρες κατά την ελληνική μυθολογία, και ήταν αυτή που αντιπροσώπευε το μέλλον, αυτή που διέθετε τους κλήρους των ανθρώπων, που μετρούσε δηλ. τη διάρκεια ζωής του καθενός. Οι άλλες δύο ήταν: η **Κλωθώ** (από το **κλώθω** = γνέθω) που αντιπροσώπευε το παρόν, που έγενθε με το νήμα της το πεπρωμένο - τη ζωή του καθενός που τον συνόδευε μέχρι το θάνατό του και η **Άτροπος** (**α-στερ** + **τρέπω** = στρέφω) που αντιπροσώπευε το παρελθόν, το αμετάκλητο, το αναπόφευκτο, αυτό που δε γυρίζει πίσω και έκοβε με το ψαλίδι της το νήμα της ζωής κάποιου.

Και στη νέα ελληνική ποίηση: «*Κι η αχτίδα του ήλιου * γίνηκεν, ιδέστε / ο μίτος του Θανάτου! / Ω πικρές γυναίκες * με το μαύρο ρούχο / παρθένες και μητέρες / που σιμά στη βρύση * δίνετε να πιούνε / στ' αηδόνια των αγγέλων / Έλαχε να δώσει * και σ' εσάς ο Χάρος / τη φούχτα του γεμάτη / Μέσ' απ' τα πηγάδια * τις κραυγές τραβάτε / αδικοσκοτωμένων*»

(Ο. Ελύτης, *Το άξιον εστί*)

Λαμβάνω (ᾶ - βραχύ σε Αόριστο)

Συντάξεις: **απόλυτα** = συμβαίνω, γίνομαι

+ **Αιτ. ή Γεν. (επιμεριστική)** = παίρνω / πιάνω, κυριεύω, κατέχω / βρίσκω, ανακαλύπτω / δένω, υποχρεώνω / προσβάλλω, αρπάζω / αντιλαμβάνομαι (με τις αισθήσεις), αποδίδω σημασία, καταλαβαίνω / καθορίζω, εκτιμώ

+ **Αιτ. (Αντ.) + Αιτ. (Κτηγρ.)** = νομίζω, θεωρώ

+ **Αιτ. + Κτηγρ. μτχ.** = πιάνω-βρίσκω κάποιον να

λαμβάνομαι (Μέσο) + Γεν. = καταλαμβάνω, πιάνομαι από κάτι / φέρομαι σκληρά, κατακρίνω / καταφεύγω (σε κάποιον τόπο)

(**Παθ.**) = πιάνομαι, συλλαμβάνομαι

1. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** λήξις (= κλήρωση) → του **λαγχάνω**
λήξις (= τέλος) → του **λήγω**.

Φράσεις: – **δίκην** (ή **ζημίαν** ή **τιμωρίαν** ή **ποινάς**) **λαμβάνω παρά τινος** = παίρνω ικανοποίηση, τιμωρώ, π.χ. **τόν δέ τῆς πόλεως νόμον ἤξιουν εἶναι κυριώτερον, καί ταύτην ἔλαβον τήν δίκην** = και θεωρούσα ότι ο νόμος της πόλεως είναι ισχυρότερος, και τον τιμώρησα μ'αυτή την τιμωρία (Λυσίας, Ὑπέρ τοῦ Ἐρατοσθένους φόνου 29)

Το παθητικό του **δίκην λαμβάνω παρά τινος** → **δίκην δίδωμι τινι** (= τιμωρούμαι)

- **λαμβάνω ἡλικίαν** = φτάνω σε ηλικία, π.χ. **καί πρός τό μνηστεύεσθαι λαβούσης ἡλικίαν ἅπαντες οἱ τότε βασιλεύοντες καί δυναστεύοντες τήν αὐτήν γνώμην ἔσχον περί αὐτῆς** = και αφού έφτασε σε ηλικία γάμου, όλοι οι τότε βασιλείς και δυνάστες είχαν την ίδια γνώμη γι' αυτήν (Ισοκράτης, Ἐλένη 39)
- **λαμβάνω λόγον τινός** (ή **ἀπό τινος**) = απαιτώ λογαριασμό-εξηγήσεις από κάποιον, π.χ. **ὅτι ἠναγκάζετο... καί λαμβάνειν (λόγον) παρ' ἄλλων, ὁπότε δικάζοι** = επειδή αναγκαζόταν... και να ζητά εξηγήσεις από τους άλλους, κάθε φορά που δικάζε (Ξενοφών, Κύρου Παιδεία Α', IV, 3)
- **λαμβάνω ὄρκον** (ή **πιστά**) = παίρνω ένορκες διαβεβαιώσεις
- **λαμβάνω αἰδῶ / φόβον / ὀργήν** = ντρέπομαι / φοβάμαι / οργίζομαι
- **λαμβάνω ὕψος / αὐξήσιν** = υψώνομαι / αυξάνομαι
- **λαμβάνω ἀρχήν / πείραν** = αρχίζω / προσπαθῶ
- **ζημίαν λαμβάνω ὑπό τινος** (ή **ζημιούμαι**) = βλάπτομαι, τιμωρούμαι, π.χ. **ἔτι δέ τῶν μέν πολλῶν ἐάν ἀμάρτη τις, ζημίας κατά τήν ἀξίαν εἴληφεν** = και ακόμη, αν κάποιος από τους πολλούς κάνει ένα σφάλμα, τιμωρεῖται αναλόγως (Δημοσθένης, Προς τήν ἐπιστολήν Φιλίππου 12)

Το ενεργητικό του **ζημίαν λαμβάνω ὑπό τινος** → **ζημιῶ τινά** (= βλάπτω)

- **αἰτίαν λαμβάνω** (ή **ἔχω**) **ὑπό τινος** = κατηγορούμαι, π.χ. **Αἰτίαν δέ οὐκ ἐλαχίστην Ἀρχίδαμος ἔλαβεν ἀπ' αὐτοῦ** = γι' αυτό το λόγο ο Αρχίδαμος κατηγορήθηκε πάρα πολύ (Θουκυδίδης, Β' 18)

Το ενεργητικό του **αἰτίαν λαμβάνω ὑπό τινος** → **αἰτιῶμαι** ή **ἐν αἰτία ἔχω τινά** (= κατηγορώ)

- **λαμβάνομαι τῶν ὀρῶν** = καταφεύγω στα όρη, π.χ. **καί λαβόμενοι τῶν ὀρῶν διαφεύγουσιν ἐς τὰς Ἀθήνας, ἄνδρες δώδεκα καί διακόσιοι ἀπό πλειόνων** = και αφού κατέφυγαν στα όρη, διέφυγαν στην Αθήνα, διακόσιοι δώδεκα άνδρες, ενώ ήταν πριν περισσότεροι (Θουκυδίδης Γ' 24)
- **τοῦ καιροῦ λαμβάνομαι** = εκμεταλλεύομαι την ευκαιρία

Ενστ.	λαμβάνω	λαμβάνομαι
Πρτ.	ἐλάμβανον	ἐλαμβανόμεν
Μέλλ.	λήψομαι ¹	—
Παθ. Μ.		ληφθήσομαι (Α')
Αόρ.	ἔλαβον (Β')	ἐλαβόμεν (Β')
Παθ. Α.		ἐλήφθην (Α')
Πρκμ.	εἴληφα	εἴλημμαι
Υπερσ.	εἰλήφειν	εἰλήμμεν

Επισημάνσεις: Το ρήμα ανήκει στα βαρύτερα **αφωνόληκτα χειλικόληκτα** (αρχικό θέμα **λαβ-**). Αξιοσημείωτο είναι ότι έχει **Μέσο Μέλλοντα** με **σημασία ενεργητική** (= θα λάβω). Ο Αόριστος Β' επίσης (**ἔλαβον**) στο **β'** **ενικό Προστακτικής** τονίζεται στη λήγουσα (**λαβέ**) μαζί με τα **ἐλθέ** (έρχομαι), **εὔρέ** (εὔρισκω), **ιδέ** (όρω), **εἰπέ** (λέγω).

1. **ΠΡΟΣΟΧΗ!** λήξομαι → Μέλλ. του λαγχάνω
λήψομαι → Μέλλ. του λαμβάνω
(ἐπί) λήσομαι → Μέλλ. του ἐπιλανθάνομαι.

- Σύνθετα:**¹
- **ἀμφιλαμβάνω** = κρατώ κάτι από παντού
  - **ἀναλαμβάνω** = παίρνω κάτι στα χέρια μου, αποκτώ / επιχειρώ, υιοθετώ, δέχομαι / επανέρχομαι, ανακτώ τις δυνάμεις μου / σταματώ - **ἀναλαμβάνομαι** = επιχειρώ· **ἐπαναλαμβάνω** = επαναλαμβάνω· **προσαναλαμβάνω** = λαμβάνω επιπλέον / ανακτώ τις δυνάμεις μου (με ανάπαυση)
  - **ἀντιλαμβάνω** = παίρνω ως αντάλλαγμα - **ἀντιλαμβάνομαι** = παίρνω στα χέρια μου, πιάνω, κρατώ / πιάνομαι από κάτι, επιχειρώ / βοηθώ, αναλαμβάνω / φτάνω, καταλαμβάνω / αντιλαμβάνομαι
  - **ἀπολαμβάνω** = παίρνω κάτι από κάποιον, παίρνω πίσω / αφαιρώ, αποκλείω, εμποδίζω, αναχαιτίζω / ακούω / παίρνω - οδηγώ κάποιον παράμερα· **ἀνταπολαμβάνω** = απολαμβάνω αμοιβαία· **ἐναπολαμβάνω** = περιλαμβάνω μέσα
  - **διαλαμβάνω** = διακρίνω, διαιρώ, διαχωρίζω, διακόπτω / ορίζω, συζητώ / σημειώνω κατά διαστήματα / συμπεριλαμβάνω / μνημονεύω
  - **ἐκλαμβάνω** = αποσπώ βίαια, αρπάζω / εννοώ, αντιλαμβάνομαι με κάποιο τρόπο / εκλέγω - **ἐκλαμβάνομαι** = υπολογίζομαι
  - **ἐλλαμβάνομαι** = τυλίγομαι σε κάτι / καταπιάνομαι
  - **ἐπιλαμβάνω** = καταλαμβάνω (αιφνίδια), προσβάλλω / φτάνω, εκτείνομαι / πιάνω, κρατώ, σταματώ / καταλαμβάνω χώρο - **ἐπιλαμβάνομαι** = πιάνομαι, κρατιέμαι, καταπιάνομαι / επιτίθεμαι / συλλαμβάνω, πιάνω / αγγίζω, επιχειρώ / παίρνω το λόγο, διαφωνώ / εγείρω αξιώσεις· **προσεπιλαμβάνω** = παίρνω μαζί με άλλον, συμμετέχω / αναφέρω επιπλέον· **συνεπιλαμβάνομαι** = παίρνω κι εγώ μέρος, συμβοηθώ
  - **καταλαμβάνω** = πιάνω, κυριεύω, συλλαμβάνω / βρίσκω / προλαβαίνω, σταματώ / κρατώ, δένω, αναγκάζω / καταλαβαίνω, αποδέχομαι - **καταλαμβάνει (απρόσ.)** = συμβαίνει, υπάρχει ενδιαφέρον· **ἐγκαταλαμβάνω** = καταλαμβάνω σε κάποιο τόπο / εξαναγκάζω, περιορίζω με όρκους· **προκαταλαμβάνω** = καταλαμβάνω από πριν / ματαιώνω· **συγκαταλαμβάνω** = παίρνω συγχρόνως στην κατοχή μου
  - **μεταλαμβάνω** = συμμετέχω, παίρνω από κάτι ένα μέρος / διεκδικώ / κατηγορώ, επιτίθεμαι / αποκρίνομαι, μαθαίνω / ανταλλάσσω
  - **παραλαμβάνω** = παίρνω στην κατοχή μου / κληρονομώ, διαδέχομαι (σε αξίωμα) / προσκαλώ, προσλαμβάνω / βρίσκω, εξακριβώνω / αιχμαλωτίζω / περιμένω - **παραλαμβάνομαι** = γίνομαι δεκτός· **προσπαραλαμβάνω** = παίρνω μαζί μου
  - **περιλαμβάνω** = περικυκλώνω, αγκαλιάζω, πολιορκώ / περικλείω, περιέχω - **περιλαμβάνομαι** = παγιδεύομαι, συλλαμβάνομαι
  - **προλαμβάνω** = προκαταλαμβάνω, κυριεύω, παίρνω από πριν, προλαβαίνω / προηγούμαι, προτρέχω, προσπερνώ / αντιλαμβάνομαι
  - **προσλαμβάνω** = παίρνω επιπλέον ή μαζί μου, προσθέτω / ωφελούμαι, παραδέχομαι επιπλέον / πιάνω, στερεώνω - **προσλαμβάνομαι** = είμαι συνεργός, βοηθώ
  - **συλλαμβάνω** = συγκεντρώνω, συνδέω / πιάνω, φυλακίζω / αντιλαμβάνομαι / περικλείω, συντελώ / καταπιάνομαι, απολαμβάνω
  - **ὑπολαμβάνω** = παίρνω από το χέρι κάποιου / νομίζω, θεωρώ, υποψιάζομαι / παίρνω το λόγο / προσελκύω, συναντώ, προλαβαίνω / εμποδίζω, κυριεύω / ακολουθώ (για γεγονότα) / παραδέχομαι, δέχομαι ευχαρίστως

Συνώνυμα: αἰρῶ, ἀρπάζω, δέχομαι

δέχομαι = παίρνω κάτι που μου προσφέρουν· **λαμβάνω** = παίρνω κάτι από μόνος μου

Αντίθετα: ἀφίημι, δίδωμι, παρέχω

1. Το ρήμα σύνθετο απαντάται με όλες σχεδόν τις προθέσεις (πλην των **ὑπέρ - εις**).

Λέξεις-Φράσεις από την Α.Ε. έως τη Ν.Ε. (θ. λαβ- ασθενές): λαμβάνω - λάβετε θέσεις - λάβετε φάγετε (Εκκλησ.) - λαμβάνει χώραν (= συμβαίνει) - λαμβάνει σάρκα και οστά (= υλοποιείται) - λαμβάνω γνώσιν (= γνωρίζω) - λαμβάνω υπ' όψιν μου (= υπολογίζω), λαβή - χειρολαβή, λαβίδα, λάφυρο, εργολάβος - δικολάβος, αναλαμβάνω - επαναλαμβάνω, αντιλαμβάνομαι - απολαμβάνω, εκλαμβάνω, επιλαμβάνομαι - «θα επιληφθώ της υπόθεσης», καταλαμβάνω - καταλαβαίνω, μεταλαμβάνω, παραλαμβάνω - παραλαβή, περιλαμβάνω - συμπεριλαμβάνω, προλαμβάνω - προλαβαίνω, συλλάμβανω - προσλαμβάνω (θ. ληβ- ισχυρό): λήψη - λήψη ζητούμενου (Λογική), λήμμα, ηχολήπτης, δειγματοληψία, ανάληψη - ανάληψη ευθυνών - ανειλημμένη υποχρέωση, επανάληψη - επαναληπτικός - επαναληπτικές ασκήσεις - επανειλημμένος, αντίληψη - αντιληπτός - αντιληπτικός - αντιληπτική ικανότητα, επιληπτικός - επιληπτική κρίση - επιληψία - επιλήψιμος, κατάληψη - καταληψίας - ακατάληπτος, μετάληψη - Θεία μετάληψη (Εκκλησ.), παραλήπτης, περίληψη - περιληπτικός, πρόληψη - προληπτικός - προλήψεις και δεισιδαιμονίες, προκατάληψη - απροκατάληπτος, πρόσληψη, σύλληψη - ασύλληπτος, υπόληψη - ανυπόληψη, εύληπτος, ανυπόληπτος - ευυπόληπτος, θρησκόληπτος - θρησκοληψία

Στην Α.Ε.: συλλήβδην (= περιληπτικά), αντίληπτω (= βοηθός), άμφιλαφής (= αυτός που περιβάλλει από παντού, αυτός που εκτείνεται σε πλάτος), άνδροληψία (= σύλληψη ενόχου για φόνο), ληπτέον (ρηματικό επίθετο)

Το ρήμα μας θυμίζει και τη θρυλική απάντηση «Μολών λαβέ» (= έλα να τα πάρεις, αν τολμάς) που έδωσε ο Λεωνίδα στον Πέρση βασιλιά Ξέρξη όταν ζήτησε από τους Έλληνες που βρίσκονταν στις Θερμοπύλες να παραδώσουν τα όπλα τους.

Και στη νέα ελληνική ποίηση (θ. λαβ-): «Καλημέρα ποταμάκι μου, είμαι μονάχος, είμαστε κι οι δυο / μονάχοι μας. Τα κρύσταλλα ευωδιάσανε, τώρα μας λείπει μόνο ένα καράβι / Ένα μαντίλι μόνο για να διαγνώσουμε το τέλος / Γιατί τόσους φακέλους **έλαβα** γεμάτους σύννεφα και θύελλες / που διψώ ένα στόμα να μου πει: ουρανός, και να πλεύσουμε μαζί / στο δέλτα των ελπίδων»

(Ο. Ελύτης, Οι κλεψύδρες του αγνώστου γ')

(θ. ληβ-): «Και τώρα πια μπορούμε να το πούμε / Καμιά **δοσοληψία** εμπορική / Καμιά κατήχησις / Καμιά συσκότισις / Κανένα ψεύδος / Δεν θα εμποδίσουν τους πιστούς και θερμόαιμους / Να μην αφήσουν να χαθή μια τέτοια ώρα / Η ωραία χώρα των νεφών η «Νεφελώδης» / Να γίνη απτή συγκεκριμένη χώρα / Η χώρα της εκδηλώσεως πλήρους συμμετοχής»

(Α. Εμπειρίκος, Μέθεξις)

Λανθάνω (ἄ - βραχύ σε Αόριστο)

Συντάξεις: + Αιτ. = διαφεύγω την προσοχή, μένω απαρατήρητος

+ Κτηγρ. μτχ. (του Υποκ.) = κρυφά, απροσδόκητα, χωρίς να το καταλάβω - χωρίς να γίνω αντιληπτός + ρήμα

+ Αιτ. + δευτ/σα πρότ. = ξεφεύγω την προσοχή κάποιου

ἐπιλανθάνομαι + Γεν. = λησμονώ, ξεχνώ

Σημ.: Όταν το ρήμα συντάσσεται με Κατηγορηματική μετοχή, μεταφράζεται το λανθάνω ως επίρρημα και η μετοχή ως ρήμα, π.χ. ὅπως μή λήσουσιν αὐτούς αἱ νῆες ἐκ τῶν Κεγχρειῶν ἀφορμηθεῖσαι = για να μην αναχωρήσουν από τις Κεγχρειές τα πλοία κρυφά απ' αυτούς (Θουκυδίδης, Η', 10). Επίσης, ισοδύναμος τύπος του λανθάνω είναι και το λήθω, το οποίο απαντάται στον Ξενοφώντα (Συμπόσιον, IV 48): ὥστε διὰ τό ἐπιμελείσθαι μου οὐποτε λήθω αὐτούς οὔτε νυκτός οὔθ' ἡμέρας = ὥστε επειδή με φροντίζουν, δε διαφεύγω της προσοχής τους (ενν. των θεών) ούτε νύχτα ούτε μέρα. Στη Μέση φωνή το ρήμα είναι πάντα σύνθετο (ἐπιλανθάνομαι) και ως ρήμα μνήμης-λήθης συντάσσεται με Γενική.

Ενστ.	λανθάνω	ἐπιλανθάνομαι
Πρτ.	ἐλάνθανον	ἐπελανθανόμην
Μέλλ.	λήσω ¹	ἐπιλήσομαι
Παθ. Μ.		—
Αόρ.	ἔλαθον (Β') ²	ἐπελαθόμην (Β')
Παθ. Α.		—
Πρκμ.	λέληθα (Β')	ἐπιλέλησμαι
Υπερσ.	ἐλελήθειν	ἐπελελήσμην

Επισημάνσεις: Το ρήμα ανήκει στα βαρύτονα **αφωνόληκτα οδοντικόληκτα** (αρχικό θέμα **λαθ-**) και έχει **Αόριστο Β'** και **Παρακείμενο-Υπερσυντέλικο Β'**.

- Σύνθετα:**
- **διαλανθάνω** = διαφεύγω την προσοχή κάποιου
  - **ἐκλανθάνω** = εντελώς διαφεύγω την προσοχή κάποιου - **ἐκλανθάνομαι** = λησιμονώ εντελώς
  - **παραλανθάνω** = διαφεύγω την προσοχή κάποιου, είμαι κρυμμένος
  - **ὕπολανθάνω** = υποβόσκω, κρύβομαι

Συνώνυμα: ἀμνημονῶ (= δε θυμάμαι, ξεχνῶ), διαφεύγω

Αντίθετα: μέμνημαι, μνημονεύω, φανερός - δηλός είμι

Λέξεις-Φράσεις από την Α.Ε. έως τη Ν.Ε. (θ. λαθ- ασθενές): «γλώσσα λανθάνουσα τ' αληθή λέγει» (γνωμικό) - λάθε βίωσας (= να ζεις στην αφάνεια), λάθος - λαθεύω, λαθεμένος - αλάθητος - το αλάθητο του Πάπα, λανθασμένος - αλάνθαστος - λαθραίος, λάθρα (= κρυφά) - λάθρα και κρυφίως, λαθρέμπορος - λαθρεμπόριο, λαθρεπιβάτης - λαθροκυνηγός - λαθρομετανάστης - λαθραναγνώστης
(θ. ληθ- ισχυρό): λήθη - λήθαργος, αλήθεια - αληθεύω, αληθής - αναληθής, αληθινός, λησιμονώ - λησιμονιά, αλησιμόνητος - αλησιμόνητα χρόνια - νεκρός αλήστου μνήμης, επιλήσιμων (= αυτός που ξεχνά)
Στην Α.Ε.: ἄληστος (= αλησιμόνητος), λεληθότως (= κρυφά), ἀλάστωρ (= θεότητα που δεν ξεχνά και τιμωρεί το ἔγκλημα)

Και στη νέα ελληνική ποίηση: «Δεν είναι **λάθος** φίλε μου. / Είναι μια πρόωρη ανάπτυξη αδυναμίας. / Δείξε μου εσύ ένα ὕψιλον / που να κατάφερε ποτέ σωστά να μας ενώσει / Συνδυασμοί πολλοί αλλά πόσοι γνώρισαν / τη ρηματική του ζω απεραντοσύνη. / Απ' τη σκοπιά του καθενός η ορθογραφία. / Πάρε παράδειγμα / τι κινητά που γράφεται το ψέμα» (Κ. Δημουλά, Γράψε λάθος)

(θ. ληθ-): «Πότε με είχες φέρει εδώ / να με ξεναγήσεις στους χρησμούς; / Να ρωτήσω τη μάντιδα Μνήμη. / Η άλλη, η διπλανή ιέρεια **Λήθη**, / έχει πολύ κόσμο πνίγεται στη δουλειά / αμάσητα καταπίνει τα καπνώδη φύλλα / των **λησιμονητέων**. / Βρέχει από χτες. / Ό,τι βλέπω απ' το παράθυρο του εστιατορίου / θέλει να χαθεί. Με το ζόρι συγκρατώ αντίκρυ / τους κίονες μην πέσουν της Αθηνάς Προναίας»

(Κ. Δημουλά, Αναερείπωση)

1. ΠΡΟΣΟΧΗ! λήσω → Μέλλ. του λανθάνω
λύσω → Μέλλ. του λύω.
2. ΠΡΟΣΟΧΗ! ἔλαθον → Αόρ. Β' του λανθάνω
ἔλαβον → Αόρ. Β' του λαμβάνω
ἔλαχον → Αόρ. Β' του λαγχάνω.